

Developing a structural model of psychological well-being in students based on mindfulness and tolerance of ambiguity, with the mediating role of cognitive flexibility and emotional regulation in students

Hossein Ali Dousti¹, Hassan Shams Esfandabad¹, Mehdi Zare Bahramabadi^{1*}

¹- PhD Candidate in General Psychology, Department of Psychology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

2- Corresponding Author: Associate Professor, Department of Psychology, Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran. Email: hassanshamsesfandabad1400@vatanmail.ir.

3- Associate Professor, Research Institute for Humanities and Development, Tehran, Iran.

Received:02/08/2023

Accepted:08/01/2024

Abstract

Introduction: University students represent the future workforce and leaders of society; thus, ensuring their psychological well-being is essential for the achievement of this goal

Aim: We aimed to develop a structural model for students' psychological well-being based on mindfulness and ambiguity tolerance with the mediating role of cognitive flexibility and emotion regulation.

Method: The present study adopted a descriptive-correlational design in which structural equation modeling (SEM) was used for data analysis. The statistical population consisted of all undergraduate students at Islamic Azad University, North Tehran Branch, in 2023. A sample of 367 participants was selected through convenience sampling. The research instruments included Ryff's Psychological Well-being Scale-Short Form, the Freiburg Mindfulness Inventory (FMI), the Ambiguity Tolerance Scale, the Cognitive Flexibility Inventory, and the Emotion Regulation Questionnaire (ERQ). Data analysis was conducted using structural equation modeling via AMOS software.

Results: We found that the goodness-of-fit (GFI) indices supported a satisfactory fit of the model based on our data ($\chi^2/df = 1.945$, comparative fit index [CFI] = 0.903, GFI = 0.931, root mean square error of approximation [RMSEA] = 0.059).

Conclusion: The results indicated that students' psychological well-being could be predicted based on mindfulness and ambiguity tolerance, with cognitive flexibility and emotion regulation serving as mediating factors. Therefore, it is recommended to implement mindfulness and emotion regulation training programs for students to enhance their ambiguity tolerance, cognitive flexibility, and overall psychological well-being.

Keywords: Cognitive flexibility, Psychological well-being, Ambiguity tolerance, Emotion regulation, Mindfulness

---

Alidost H, Shams Esfandabad H, Zare Bahram Abadi M. Developing a Structural Model of University Students' Psychological Well-Being Based on Mindfulness and Ambiguity Tolerance, with the Mediating Roles of Cognitive Flexibility and Emotion Regulation. Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry 2025; 11 (6) 142-155

URL: <http://shenakht.muk.ac.ir/article-1-2132-fa.html>

تدوین مدل ساختاری بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان بر اساس ذهن آگاهی و تحمل ابهام با نقش واسطه‌ای انعطاف‌پذیری شناختی و تنظیم هیجانی در دانشجویان

حسین علی دوستی^۱، حسن شمس اسفندآباد^۲، مهدی زارع بهرام آبادی^۳

۱. دانشجویی دکتری روان‌شناسی عمومی، گروه روان‌شناسی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۲. دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی، قزوین، ایران (نویسنده مسئول)، ایمیل: hassanshamsesfandabad1400@vatanmail.ir

۳. دانشیار پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی، تهران، ایران.

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۱۰/۱۸

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۰۵/۱۱

چکیده

مقدمه: آینده سازان هر جامعه‌ای دانشجویان آن جامعه هستند که لازمه این مهم داشتن بهزیستی روان‌شناختی در بین آنها است.

هدف: هدف پژوهش حاضر تدوین مدل ساختاری بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان بر اساس ذهن آگاهی و تحمل ابهام با نقش واسطه‌ای انعطاف‌پذیری شناختی و تنظیم هیجانی در دانشجویان بود.

روش: پژوهش حاضر توصیفی- همبستگی به روش معادلات ساختاری بود و جامعه آماری پژوهش حاضر را تمام دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد واحد تهران شمال در سال ۱۴۰۲ تشکیل می‌دادند که از میان آنها ۳۶۷ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار پژوهش مقیاس بهزیستی روان‌شناختی ریف- نسخه کوتاه؛ سیاهه ذهن آگاهی باز، مقیاس تحمل ابهام؛ سیاهه انعطاف‌پذیری شناختی و پرسشنامه تنظیم هیجان بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از مدل معادلات ساختاری با نرم افزار ایموس استفاده گردید.

یافته‌ها: در پژوهش حاضر شاخص‌های نکوبی برازش از برازش مطلوب الگو با داده‌های گردآوری شده حمایت کردنده $\chi^2/df = 1/945$ ، $RMSE = 0/059$ ، $GFI = 0/931$ ، $CFI = 0/903$.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان بر اساس ذهن آگاهی و تحمل ابهام با نقش واسطه‌ای انعطاف‌پذیری شناختی و تنظیم هیجانی در دانشجویان پیش‌بینی می‌شود. لذا، پیشنهاد می‌شود دوره‌های آموزش ذهن آگاهی و تنظیم هیجان به صورت کارگاه برای دانشجویان برگزار کنند تا زمینه بهبود تحمل ابهام، انعطاف‌پذیری شناختی و بهزیستی روان‌شناختی فراهم گردد.

کلیدواژه‌ها: انعطاف‌پذیری شناختی، بهزیستی روان‌شناختی، تحمل ابهام، تنظیم هیجانی، ذهن آگاهی

مقدمه

پذیرش نسبت به زمان حال است که با تأثیر مثبت بر مؤلفه-های عاطفی و شناختی، بهزیستی انسان را بهبود می‌بخشد (سلساری، انال و سینار^{۱۱}، ۲۰۲۲). ذهن‌آگاهی با اصلاح تفسیر ذهنی فرد از تجربیات ناخوشایند و کمک به پذیرش آنها به عنوان افکاری گذرا با رضایت از زندگی مرتبط است؛ لذا، افراد با ذهن آگاهی بالا بهتر می‌توانند بهزیستی روانشناختی خود را مدیریت کنند (ایگان، اهارا، کوک، منتزيوس^{۱۲}، ۲۰۲۲)؛ در همین راستا، هنریکسن، گروبر و وو^{۱۳} (۲۰۲۲) نیز نشان دادند که بین ذهن آگاهی با عوارض ناشی از آموزش مجازی و بهزیستی روانشناختی ارتباط معنادار وجود دارد. علاوه بر این، ذهن آگاهی امکان مقابله سازگارتر و مدیریت محرک‌های نامطلوب را فراهم می‌آورد. افرادی که از ذهن آگاهی بالاتری برخوردارند، خودتنظیمی هیجانی و رفتاری بهتری را گزارش می‌کنند (بووینس^{۱۴}، ۲۰۲۱). در پژوهشی دیگر که نقش ذهن آگاهی به صورت غیرمستقیم بر روی دانشجویان لبنانی بررسی شد نتایج نشان داد که یکی از عوامل تأثیرگذار بر بهزیستی روانشناختی ذهن آگاهی است؛ به طوری که ذهن آگاهی بالاتر منجر به بهزیستی بالاتر دانشجویان شد (بیtar، روگوزا، هالیت و عیید^{۱۵}، ۲۰۲۳). براین اساس، همه جوامع خواستار بهزیستی، سعادت و سلامت اعضای خود هستند و در پی رسیدن به این خواسته به دنبال عوامل تأثیرگذار بر آن می‌باشند. یکی از عوامل می‌تواند توانایی تحمل ابهام^{۱۶} باشد (هانکوک و ماتیک^{۱۷}، ۲۰۲۰).

مفهوم بهزیستی روانشناختی^۱ رویکردی است که روانشناسی مثبت نگر به سلامت روان در سال‌های اخیر مطرح کرده است. این مفهوم بر ویژگی‌های مثبت و رشد توانایی‌های فردی تأکید دارد و درواقع بر سلامت ذهنی مثبت دلالت می‌کند. بهزیستی روانشناختی حالتی درونی است و محوریت آن عواطف مثبتی است که فرد سطوح مختلفی از آن را در لحظات مختلف به فرآخور شرایط خود در تمام حوزه‌ها تجربه می‌کند و نشانه اصلی دستیابی به آن رضایت از زندگی و عملکرد بهینه فرد است (اکون^۲، ۲۰۲۱). احساس بهزیستی روانشناختی به معنای ارزیابی کلی فرد از زندگی خود است که بر پایه امیال شخصی و میزان دستیابی به آنها شکل می‌گیرد که به تعریف ریف^۳ بهزیستی روانشناختی را یک رویکرد مثبت معرفی می‌کند که در آن فرد احساس سلامت و تندرستی می‌کند و نسبت به جنبه‌های خود آگاه است و از شش بعد استقلال^۴ (احساس شایستگی در مدیریت محیط پیرامون فرد)، رشد شخصی^۵ (تداوم رشد)، روابط مثبت با دیگران^۶ (روابط گرم با دیگران)، زندگی هدفمند^۷ (یافتن معنا در زندگی)، پذیرش خود^۸ (نگرش مثبت به زندگی خود) و تسلط بر محیط^۹ (توانایی ایجاد محیطی مناسب) تشکیل شده است (ریف، ۲۰۲۴).

یکی از عوامل موثر بر بهزیستی روانشناختی ذهن آگاهی^{۱۰} فرد می‌باشد (قبیری سلطنه، ۱۴۰۳). ذهن آگاهی، توجه و

^{۱۱} Sulosaari, Unal & Cinar

^{۱۲} Egan, O'hara, Cook & Mantzios

^{۱۳} Henriksen, Gruber & Woo

^{۱۴} Bowins

^{۱۵} Bitar, Rogoza, Hallit & Obeid

^{۱۶} tolerance of ambiguity

^{۱۷} Hancock & Mattick

^۱ psychological well-being

^۲ Okun

^۳ Ryff

^۴ Autonomy

^۵ Personal growths

^۶ Positive relation with others

^۷ Purpose in life

^۸ Self-acceptance

^۹ Environment mastery

^{۱۰} Mindfulness

در گیر هستند؛ قبل از اینکه هیجان به طور کامل تجربه شود، ارزیابی‌هایی از نشانه‌های هیجانی صورت می‌گیرد؛ این نشانه‌های هیجانی می‌تواند از دیدگاه‌های مختلف مورد بررسی قرار گیرد و پس از این ارزیابی‌ها، ممکن است پاسخ‌های تجربی، رفتاری، و فیزیولوژیکی آغاز شود (الدربک، اسبرگ، مککان، پلاک^۷ و گراس، ۲۰۲۳). هر مرحله از فرایند تولید هیجان، یک هدف تنظیمی بالقوه دارد و مهارت‌های تنظیم کننده هیجان می‌توانند در نقاط مختلف این فرایند اعمال شوند. مدل فرایند تنظیم هیجان شامل یک سری راهبردهای سازگار و یک سری راهبردهای ناسازگار است (کوبیلینسکا و کوزی،^۸ ۲۰۱۹) که در این میان افرادی که دارای مشکلات هیجانی هستند از راهبردهای ناسازگار مانند نشخوار فکری، اجتناب و ... بیشتر استفاده می‌کنند (حدادی و تمنایی‌فر، ۱۴۰۱). براساس مدل فرآیند تنظیم هیجان گراس راهبردهای اصلی تنظیم هیجان شامل ارزیابی مجدد^۹ (بازسازی کردن یک وضعیت هیجانی به عنوان وضعیتی با هیجان کم‌تر) و سرکوبی هیجان^{۱۰} (جلوگیری از نشان دادن بیرونی حالت هیجانی، در هنگام هیجان زدگی) است. تفاوت اصلی بین راهبردهای ارزیابی مجدد و سرکوبی هیجان در این است که راهبرد ارزیابی مجدد قبل از اینکه هیجان‌ها به طور کامل تجربه شود، مورد استفاده قرار می‌گیرد، در حالیکه، راهبرد سرکوبی هیجان پس از آغاز پاسخ‌های تجربی، رفتاری و فیزیولوژیکی، مورد استفاده قرار می‌گیرد (بجوربرگ^{۱۱} و گراس، ۲۰۲۴).

ابهام موضوعی است که روزانه در شرایط متفاوت با آن روبرو می‌شویم و منظور از تحمل ابهام این است که فرد در تطبیق خود با محیط تا چه اندازه احساس تهدید و مشکل می‌کند (کرمی و شاه‌محمدی، ۱۴۰۲). افرادی که توان تحمل ابهام ضعیفی دارند از افکار و احساسات منفی اجتناب می‌کنند. این حالت که بیانگر عدم تحمل ابهام است به عنوان تمایلی بر خاسته از مجموعه‌ای از باورهای منفی در مورد ابهام یا عدم قطعیت و پیامدها و دلالت‌های آن که یک پیش‌بینی کننده مهم نگرانی^۱ و تمایل به تفسیر موقعیت‌های مبهم به صورت منفی است؛ یک وضعیت شناختی است که خطر اضطراب را بالا می‌برد (مراتسی،^۲ ۲۰۲۰). افراد دارای عدم تحمل ابهام بالا، اطلاعات مبهم را تهدید آمیز تعبیر و تفسیر می‌کنند که موجب شکل‌گیری و تشدید اضطراب و نگرانی در آنها می‌شود (کویید، استوارت، سامانتری و کوئرنل،^۳ ۲۰۲۱)؛ اما در افراد با قدرت تحمل بالا ویژگی‌هایی چون وجود هیجان‌های مثبت و روحیه شاد، فعال بودن و داشتن ارتباطات گسترده تراجمانی یافت می‌شود؛ ذا، این افراد در تکالیف مبهم به خوبی عملکرده و از برخورد با آن لذت می‌برند (سید میرزایی و همکاران، ۱۴۰۱).

پژوهش‌های انجام شده نشان می‌دهد که تنظیم هیجانی^۴ کارآمد با سلامت روان و تنظیم هیجان ناکارآمد با دامنه‌ای از مشکلات روانی مرتبط است (ده بزرگی یکتا و داودی، ۱۳۹۹؛ وفپور، کرمی و مومنی، ۱۴۰۰). گراس^۵ در مدل فرآیند تنظیم هیجان^۶ فرض می‌کند که در طول وقوع یک پاسخ هیجانی تمام عیار، راهبردهای تنظیم هیجانی مختلفی

⁸ Kobylińska & Kusev

⁹ reappraisal

¹⁰ suppression

¹¹ Bjureberg

¹ worry

² Merrotsy

³ Cupid, Stewart, Sumantry & Koerner

⁴ emotion regulation

⁵ Gross

⁶ process model of emotion regulation

⁷ Olderbak, Uusberg, MacCann & Pollak

تشخیص به هنگام و دقیق پیشایندها و سازوکارهای اثرگذار بر بهزیستی روان‌شناختی نیاز به بررسی‌های بیشتر در این زمینه به چشم می‌خورد، هدف پژوهش حاضر تدوین مدل ساختاری بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان بر اساس ذهن آگاهی و تحمل ابهام با نقش واسطه‌ای انعطاف‌پذیری شناختی و تنظیم هیجانی در دانشجویان بود.

روش

پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی به روش معادلات ساختاری بود و جامعه آماری پژوهش حاضر را تمام دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد واحد تهران شمال در سال ۱۴۰۲ تشکیل می‌دادند که از میان آنها ۳۶۷ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. بدین صورت که ابتدا از میان دانشکده‌ها ۵ دانشکده (مدیریت، فنی و مهندسی، زبان، شیمی و علوم انسانی) انتخاب و از میان هر دانشکده ۲ گروه انتخاب و از میان کلاس‌های هر گروه ۲ کلاس و از هر کلاس ۱۷ نفر به صورت داوطلبانه در آزمون شرکت نمودند. ملاک ورود در پژوهش تحصیل در مقطع کارشناسی بود و دانشجویان مقطع کارشناسی که تمایل داشتند در این پژوهش شرکت نمایند. ملاحظات اخلاقی پژوهش حاضر به شرح ذیل بود: تمامی افراد به شکل کتبی اطلاعاتی درباره پژوهش دریافت کردند و در صورت تمایل در پژوهش مشارکت کردند؛ این اطمینان به افراد داده شد که تمام اطلاعات محظمه هستند و برای امور پژوهشی استفاده خواهند شد؛ به منظور رعایت حریم خصوصی، نام و نام خانوادگی شرکت کنندگان ثبت نشد.

یکی از متغیرهای مهم در حوزه بهزیستی روان‌شناختی انعطاف‌پذیری شناختی^۱ است (فتحی آشتیانی و شیخ‌الاسلامی، ۱۳۹۸). انعطاف‌پذیری روان‌شناختی بیانگر توانایی شناخت کلی است و امکان پذیرفتن ایده‌های چندگانه را به فرد می‌دهد و شناختش را به طور انعطاف‌پذیر تغییر می‌دهد تا به تغییرات محیط پاسخ‌های سازگار دهد (قادی و گودرزی، ۱۴۰۱). انعطاف‌پذیری به توانایی افراد برای تمرکز بر موقعیت کنونی و استفاده از فرصت-های آن موقعیت برای گام برداشتن در راستای اهداف و ارزش‌های درونی با وجود حضور رویدادهای روان‌شناختی چالش برانگیز یا ناخواسته اشاره دارد (کیانو، زو، لاثو، ژانگ، لی و چن، ۲۰۲۰). با توجه به تغییر دائمی محیط، نیازها و اهداف، انعطاف‌پذیری شناختی به عنوان عاملی بسیار مهم در بقا شناخته می‌شود. انعطاف‌پذیر بودن در دستیابی به موقعیت و اهداف در هنگامه روبرو شدن با دشواری و مشکلات اثرگذار است (غیاث آبادی فراهانی و جعفری هرنده، ۱۳۹۹).

به طور کلی، به نظر می‌رسد ذهن آگاهی موجب ارتقای ارزش‌های درونی می‌شود که در جهت رشد شخصی، ارتباطات و مشارکت عمومی قرار دارند و خودتنظیمی هیجانی و انعطاف‌پذیری را بهبود می‌بخشد و از این‌رو به نظر می‌رسد در بهبود بهزیستی روان‌شناختی مؤثر باشد. در عین حال عدم تحمل ابهام ممکن است منجر به انعطاف‌پذیری شناختی پایین و مشکلات تنظیم هیجان شود. نگاهی بر آنچه گفته شد به طور خلاصه می‌توان گفت به نظر می‌رسد ذهن آگاهی و عدم تحمل ابهام می‌توانند به واسطه انعطاف‌پذیری شناختی و تنظیم هیجانی موجب بهزیستی روان‌شناختی شود و از آنجاکه با توجه به اهمیت

² Qiao, Xu, Luo, Zhang, Li & Chen

¹. cognitive flexibility

گویه‌های ۱۳، ۱۱، ۳ خودمختاری را با گویه‌های ۹، ۱۲، ۱۸ زندگی هدفمند را با گویه‌های ۵، ۴، ۱۶ رشد شخصی را با گویه‌های ۷، ۱۵، ۱۷ و تسلط بر محیط را با گویه‌های ۱، ۴، ۶ در طیف لیکرت از ۱= کاملا مخالف تا ۶= کاملا موافق، مورد ارزیابی قرار می‌دهد که اعتبار آن به روش کرونباخ ۰/۸۱۲ بروآورد شد (Rif, ۱۹۸۹). در تحقیقی ایرانی نیز اعتبار کلی این مقیاس ۰/۹۳ بدست آمده است (شریفی آذر، نمازی زاده، مالنوروزی و موسوی ساداتی، ۱۴۰۳).

مقیاس ذهن آگاهی بائر^۷. این مقیاس یک آزمون ۳۹ سؤالی است که توسط بائر، اسمیت و آلن^۸ در سال ۲۰۰۴ به منظور سنجش سطح هشیاری و توجه نسبت به رویدادها و تجارت جاری زندگی طراحی گردید. سؤال‌های آزمون سازه ذهن آگاهی را در مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت (نمره ۱= هرگز تا نمره ۵= اغلب) می‌سنجد. این مقیاس یک نمره کلی برای ذهن آگاهی به دست می‌دهد که دامنه آن از ۳۹ تا ۱۹۵ متغیر بوده که نمره بالاتر نشان دهنده ذهن آگاهی بیشتر است و شامل ۵ زیرمقیاس است. همسانی درونی کلی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۷۳ و ضرایب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌ها بین ۰/۸۳ تا ۰/۹۱ است. همچنین همبستگی ۰/۴۱، ۰ مقیاس با سیاهه ذهن آگاهی فربیورگ دارد (بائر و همکاران، ۲۰۰۴). در پژوهشی ایرانی نیز آلفای کرونباخ این پرسشنامه ۰/۸۲ گزارش شده است (نزیمانی و حیدری، ۱۴۰۳)

مقیاس تحمل ابهام^۹. مقیاس تحمل ابهام توسط مک‌لین^{۱۰} در سال ۲۰۰۹ شامل ۱۳ گویه است که در یک طیف

در پژوهش حاضر از آمار توصیفی به منظور محاسبه فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار استفاده شد. همچنین روش آمار استنباطی به کار رفت. از آزمون کولموگروف اسمرنف برای تشخیص نرمال بودن داده‌ها و از ضریب همبستگی پرسون و مدل معادلات ساختاری استفاده شد. در راستای، برازنده‌گی الگوی پیشنهادی، شاخص مجدور خی دو بر درجه آزادی^۱ شاخص نکویی برازش (GFI)^۲، شاخص نکویی تطبیقی (CFI)^۳، شاخص نکویی برازش تطبیقی (AGFI)^۴، ریشه خطای میانگین مجدورات تقریب^۵ (RMSEA). اگر شاخص نسبت مجدور خی بر درجه آزادی، کوچک تر از ۳ باشد برازش بسیار مطلوب را نشان می‌دهد. اگر شاخص‌های GFI و AGFI، CFI بزرگ تر از ۰/۹۵ و شاخص RMSEA کوچک تر از ۰/۰۵ باشد، برازش بسیار مطلوب و خوب دلالت دارد. اگر شاخص‌های GFI و AGFI، CFI کوچک تر از ۰/۰۸ باشد، بیانگر برازش مطلوب و خوب است. برای تحلیل داده‌های، پژوهش نرم افزارهای SPSS نسخه ۲۲ و AMOS نسخه ۲۲ به کار رفت. سطح معناداری در این پژوهش ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

ابزار

مقیاس بهزیستی روان‌شناختی ریف - نسخه کوتاه^۶. مقیاس بهزیستی روان‌شناختی ریف (Rif, ۱۹۸۹) ساخته شد و شامل ۱۸ گویه و ۶ خرده‌مقیاس پذیرش خود را با گویه‌های ۲، ۸، ۱۰ رابطه مثبت با دیگران را با

^۱ χ^2/df

^۲ Goodness of fit index

^۳ Comparative fit index

^۴ Adjusted goodness of fit index

^۵ Root mean square error of approximation

بررسی و ساختار ۲ عاملی تأیید شد. ضریب ثبات به روش بازآزمایی بر روی نمونه‌های فوق با فاصله زمانی ۷ هفته ۰/۸۱ گزارش شده است. در پژوهش نوروزی، اسدی و اکبری (۱۴۰۳) پایابی به روش همسانی درونی و با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ روی نمونه ۰/۸۷ گزارش شد.

پرسشنامه تنظیم هیجان^۵. پرسشنامه تنظیم هیجان توسط گراس و جان^۶ در سال ۲۰۰۳ شامل ۱۰ گویه است که ۲ مؤلفه سرکوبی فکر و ارزیابی مجدد را در یک طیف لیکرت از به شدت مخالف = ۱ تا به شدت موافق = ۷ مورد ارزیابی قرار می‌دهد. گراس و جان (۲۰۰۳) ضرایب آلفای کرونباخ را در دامنه‌ای از ۰/۸۲ تا ۰/۶۸ و همبستگی سرکوب فکر و ارزیابی مجدد با مقیاس نشخوار تعمقی^۷ تراپنل و کمپل^۸ ۱۹۹۹ به ترتیب ۰/۱۹ و ۰/۲۹ - گزارش کردند. لطفی، بهرام پوری، امینی، فاطمی تبار، بیرشک و همکاران (۱۳۹۸) در نمونه‌ای شامل ۴۱۲ نفر دختر نوجوان همبستگی همزمان دو عامل ارزیابی مجدد و سرکوبی فکر را با مؤلفه‌های عاطفه مثبت و منفی، نشانگان اضطرابی و افسردگی به عنوان شاخصی از روایی همگرای ابزار و ضرایب آلفای کرونباخ را برای دو عامل ارزیابی مجدد و سرکوبی فکر ۰/۷۹ و ۰/۶۸ به عنوان شاخصی از همسانی درونی ابزار گزارش کردند. در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ برای راهبردهای تنظیم هیجانی سرکوبی فکر و ارزیابی مجدد به ترتیب ۰/۷۳ و ۰/۸۱ به دست آمد.

میانگین انحراف معیار سن شرکت کنندگان در پژوهش ۲۴/۸+۸/۸ سال بود. دانشجویان کارشناسی دانشگاه آزاد

لیکرت ۵ درجه‌ای از کاملاً مخالف = یک تا کاملاً موافق = پنج نمره گذاری می‌شود و نمره کل از جمع نمره‌های همه گویه‌ها به دست می‌آید. مکلین (۲۰۰۹) برای این ابزار ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۲ و همبستگی این ابزار را با پرسشنامه عدم تحمل ابهام بدنر برابر با ۰/۰۹ و تحمل ابهام مک دونالد اب- ۲۰ برابر با ۰/۴۱ گزارش کرد. فحاجی اسماعیل‌لو، رضایی و پناه علی (۱۴۰۲) پایابی این ابزار به شیوه آلفای کرونباخ را در حالت کلی ۰/۷۸ گزارش کردند.

سیاهه انعطاف پذیری شناختی^۱. سیاهه انعطاف پذیری شناختی توسط دنیس و واندر- وال^۲ در سال ۲۰۱۰ ساخته شده و شامل ۲۰ عبارت است که ۲ مؤلفه جایگزین‌ها^۳ با ۱۳ گویه و گویه‌های شماره ۱، ۳، ۵، ۶، ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۶، ۱۸، ۱۹ و ۲۰ و "کنترل"^۴ با ۷ گویه و گویه‌های شماره ۲، ۴، ۷، ۱۱، ۱۵، ۱۷ را در یک طیف ۷ درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالف = ۱، مخالف = ۲، تا حدودی مخالف = ۳، خنثی = ۴، تا حدودی موافق = ۵، موافق = ۶ تا کاملاً موافق = ۷ مورد ارزیابی قرار می‌دهد. حداقل نمره در این ابزار ۲۰ و حداکثر ۱۴۰ است. نمره ۲۰ تا ۶۰ به معنای انعطاف پذیری شناختی پایین، نمره ۶۱ تا ۸۰ به معنای انعطاف پذیری شناختی متوسط و نمره ۸۱ تا ۱۴۰ به معنای انعطاف پذیری شناختی بالا است. در پژوهش دنیس و واندر- وال (۲۰۱۰) روایی سازه این ابزار را با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی روی ۱۹۶ تن دانشجوی آمریکایی

یافته‌ها

^۵ Emotion Regulation Questionnaire

^۶ Gross & John

^۷ Rumination.Reflection Questionnaire

^۸ Trapnell & Campbell

^۱ Cognitive Flexibility Inventory

^۲ Dennis & Vander Wal

^۳ Alternatives

^۴ Control

زن تشکیل داده بودند. جدول ۱ ضرایب همبستگی متغیرهای مطالعه را نشان می‌دهد

واحد تهران شمال بودند. تعداد ۲۶۸ نفر (۷۵/۳ درصد) را دانشجویان مرد و تعداد ۹۶ (۲۴/۷ درصد) را دانشجویان

جدول ۱: ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیرها	ذهن آگاهی	تحمل	انعطاف‌پذیری شناختی	تنظيم هیجانی	بهزیستی روان‌شناختی
ابهام					
ذهن آگاهی	۱				
تحمل ابهام		۱			
انعطاف‌پذیری شناختی			۰/۴۵*	۰/۶۳*	
تنظيم هیجانی				۰/۵۱*	۰/۴۷*
بهزیستی روان‌شناختی					۰/۶۲*
	۱		۰/۳۶*		
		۱			
			۰/۵۵*		
				۰/۲۹*	
					۰/۳۸*

انعطاف‌پذیری شناختی و تنظیم هیجانی است. انعطاف‌پذیری شناختی و تنظیم هیجانی نیز با بهزیستی روان‌شناختی دارای رابطه مستقیم و معناداری با بهزیستی روان‌شناختی و همچنین با تحمل ابهام و انعطاف‌پذیری شناختی و تنظیم هیجانی است. در جدول ۲ بارهای عاملی مدل‌های اندازه‌گیری ذکر شده است.

جدول ۱ نشان می‌دهد ذهن آگاهی دارای رابطه مستقیم معناداری با بهزیستی روان‌شناختی و همچنین با تحمل ابهام و انعطاف‌پذیری شناختی و تنظیم هیجانی است. تحمل ابهام دارای رابطه مستقیم و معناداری با بهزیستی روان‌شناختی و

جدول ۲ بارهای عاملی مدل‌های اندازه‌گیری

متغیر	مؤلفه	وزن	آماره t	مقدار احتمال
استاندارد شده				
	مشاهده	۰/۶۲	-	۰/۰۰۱
	توصیف	۰/۸۸	۷/۹۴	۰/۰۰۱
ذهن آگاهی	عمل همراه با آگاهی	۰/۴۸	۵/۱۱	۰/۰۰۱
	عدم قضاوت	۰/۵۷	۵/۴۵	۰/۰۰۱
	عدم واکنش	۰/۵۶	۵/۴۳	۰/۰۰۱
	جایگزین‌ها	۰/۶۴	-	۰/۰۰۱
انعطاف‌پذیری شناختی	کنترل	۰/۷۸	۷/۱۴	۰/۰۰۱
	جایگزین‌های برای رفتارهای انسانی	۰/۷۵	۷/۰۴	۰/۰۰۱
تنظیم هیجانی	سرکوبی	۰/۶۶	-	۰/۰۰۱
	ارزیابی مجدد	۰/۷۸	۷/۱۳	۰/۰۰۱
	استقلال	۰/۴۱	-	۰/۰۰۱
	تسلط بر محیط	۰/۵۳	۵/۳۷	۰/۰۰۱
بهزیستی روان‌شناختی	رشد شخصی	۰/۷۴	۶/۹۹	۰/۰۰۱
	روابط مثبت با دیگران	۰/۸۰	۷/۲۱	۰/۰۰۱
	هدفمندی در زندگی	۰/۶۸	۶/۰۹	۰/۰۰۱
	پذیرش خود	۰/۵۶	۵/۴۲	۰/۰۰۱

شاخص‌های برازش الگوی پیشنهادی و الگوی نهایی معناداری در سطح اطمینان ۹۵٪ دارند. در جدول ۳ بیان شده است.

جدول ۲ نشان می‌دهد عوامل همه مقیاس‌ها باز عاملی معناداری در سطح اطمینان ۹۵٪ دارند. در جدول ۳

جدول ۳. شاخص‌های برازش الگوی پیشنهادی و الگوی نهایی

RMSEA	IFI	CFI	PNFI	PCFI	GFI	χ^2/df	شناسه‌های برازش
۰/۰۵۲	۰/۹۳۹	۰/۹۰۳	۰/۶۸۱	۰/۷۰۸	۰/۹۳۱	۱/۹۴۵	الگوی نهایی پژوهش

جدول ۳ نشان می‌دهد شاخص‌های نکویی برازش از برازش مطلوب الگو با داده‌های گردآوری شده حمایت کردند ($GFI=۰/۹۳۱$, $CFI=۰/۹۰۳$, $\chi^2/df=۱/۹۴۵$, $RMSE=۰/۰۵۹$). در جدول ۴ ضرایب و معناداری اثر مستقیم متغیرهای پژوهش بر بهزیستی روان‌شناختی مستقیم متغیرهای پژوهش بر بهزیستی روان‌شناختی ذکر شده است.

جدول ۳ نشان می‌دهد شاخص‌های نکویی برازش از برازش مطلوب الگو با داده‌های گردآوری شده حمایت کردند ($GFI=۰/۹۳۱$, $CFI=۰/۹۰۳$, $\chi^2/df=۱/۹۴۵$, $RMSE=۰/۰۵۹$). در جدول ۴ ضرایب و معناداری اثر مستقیم متغیرهای پژوهش بر بهزیستی روان‌شناختی

جدول ۴. ضرایب و معناداری اثر مستقیم متغیرهای پژوهش بر بهزیستی روان‌شناختی

متغیر ملاک	متغیر پیش‌بین	B	t	آماره t	مقدار احتمال
بهزیستی روان‌شناختی	ذهن آگاهی	۰/۸۳	۰/۵۹	۵/۴۸	۰/۰۰۱
بهزیستی روان‌شناختی	تحمل ابهام	۰/۵۷	۰/۲۶	۳/۱۳	۰/۰۰۱
بهزیستی روان‌شناختی	انعطاف‌پذیری شناختی	۰/۹۱	۰/۵۸	۵/۴۹	۰/۰۰۱
بهزیستی روان‌شناختی	تنظيم هیجانی	۰/۶۹	۰/۳۶	۴/۷۰	۰/۰۰۱

اضطراب کرونا با بهزیستی روان‌شناختی، از آزمون سوبل استفاده گردید. یک روش مورد استفاده برای سنجش معنی داری اثر متغیر واسطه آزمون سوبل (۱۹۸۲) است که مستقیماً معنی داری ab را نسبت به توزیع بهنجار Z با استفاده از خطای استاندارد متغیر میانجی می‌سنجد. در جدول ۵ ضرایب و معناداری اثر غیرمستقیم ذهن آگاهی و تحمل ابهام بر بهزیستی روان‌شناختی ذکر شده است.

جدول ۴ نشان می‌دهد ضریب مستقیم بین ذهن آگاهی با بهزیستی روان‌شناختی مثبت و معنادار ($P<0/001$, $\beta=0/59$), بین تحمل ابهام با بهزیستی روان‌شناختی ($P<0/001$, $\beta=0/26$), بین انعطاف‌پذیری شناختی با بهزیستی روان‌شناختی ($P<0/001$, $\beta=0/58$) و بین تنظیم هیجانی با بهزیستی روان‌شناختی ($P<0/001$, $\beta=0/36$) مثبت و معنادار به دست آمد.

جهت بررسی اثر متغیر میانجی انعطاف‌پذیری شناختی و تنظیم هیجانی در رابطه بین ذهن آگاهی، تحمل ابهام و

جدول ۵ ضرایب و معناداری اثر غیرمستقیم ذهن آگاهی و تحمل ابهام بر بهزیستی روان‌شناختی

مسیر	آماره Z	مقدار احتمال
ذهن آگاهی - انعطاف‌پذیری شناختی - بهزیستی روان‌شناختی	۳/۹۸	۰/۰۰۱
تحمل ابهام - انعطاف‌پذیری شناختی - بهزیستی روان‌شناختی	۳/۲۱	۰/۰۰۱
ذهن آگاهی - تنظیم هیجانی - بهزیستی روان‌شناختی	۲/۴۱	۰/۰۰۱
تحمل ابهام - تنظیم هیجانی - بهزیستی روان‌شناختی	۲/۷۴	۰/۰۰۱

هدفمند تسهیل کرده و به فرد کمک می‌کند روابط خود را مدیریت کند و در صورت بروز مشکلات بین فردی با آنها مقابله سازگارانه انجام دهد (نیکول، کواناق، مورای و ماک^۱، ۲۰۲۲). تنظیم هیجان شامل طیف گسترده‌ای از پاسخ‌های شناختی، رفتاری، عاطفی و فیزیولوژیکی است و برای درک همبستگی‌های هیجانی و رفتاری تنش و حالات هیجانی منفی ضروری است نقص در تنظیم هیجان، عاملی کلیدی برای کارکردهای فرد و رشد اجتماعی افراد محسوب می‌شود. افرادی که ناتوانی یا دشواری در تنظیم هیجان را تجربه می‌کنند، بیشتر در معرض مشکلات بین‌فردی قرار می‌گیرند. این افراد برای اجتناب از تجربه‌های هیجانی غالباً تلاش‌های ناموفقی دارند. ادراک فقدان راهبردهای تنظیم هیجانی مؤثر ممکن است به درماندگی فرد در مدیریت پاسخ‌هایش به موقعیت‌ها منجر شود. این احساسات نالمیدانه ممکن است این قضاوی را در افراد برانگیزاند که این موقعیت‌ها اجتناب-نای‌پذیر هستند. طیف گسترده‌ای از راهبردهای شناختی و رفتاری را می‌توان در نظارت، ارزیابی و تعدیل تجارب هیجانی بهشیوه‌ای هدفمند به کار برد. با این حال، راهبردهای مختلف مضامین مختلفی برای کارکرد انطباقی دارند. افرادی که در تنظیم هیجان‌های شان به شکست مواجه می‌شوند یا از راهبردهای غیرمؤثر و ناسازگارانه استفاده می‌کنند بهزیستی روان‌شناختی پایین‌تری را تجربه

جدول ۵ نشان می‌دهد ذهن آگاهی و تحمل ابهام اثر غیرمستقیم به واسطه انعطاف‌پذیری شناختی و تنظیم هیجانی بر بهزیستی روان‌شناختی داشتند.

بحث

هدف پژوهش حاضر تدوین مدل ساختاری بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان بر اساس ذهن آگاهی و تحمل ابهام با نقش واسطه‌ای انعطاف‌پذیری شناختی و تنظیم هیجانی در دانشجویان بود. نتایج نشان داد بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان بر اساس ذهن آگاهی و تحمل ابهام با نقش واسطه‌ای انعطاف‌پذیری شناختی و تنظیم هیجانی در دانشجویان پیش‌بینی می‌شود. این نتایج با نتایج حاصل از پژوهش‌های پیtar و همکاران (۲۰۲۳)؛ ده بزرگی و دادوی (۱۳۹۹)؛ و فاپور و همکاران (۱۴۰۰) و فتحی آشتیانی و شیخ‌الاسلامی (۱۳۹۸) همسو بود.

در تبیین نقش واسطه‌ای تنظیم هیجانی در پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی براساس ذهن آگاهی در دانشجویان می‌توان گفت تنظیم هیجان نیز یک عنصر حیاتی برای روابط بین فردی موفق در نظر گرفته شده است. تنظیم هیجان معمولاً به عنوان دسترسی به مجموعه‌ای از راهبردهای تنظیم هیجانی و همچنین انعطاف‌پذیری در استفاده از این راهبردها در صورت لزوم در نظر گرفته شده است. تنظیم هیجان کارکرد انطباقی را با فعل کردن رفثار

^۱ Nicol., Kavanagh., Murray & Mak

خودکار، نشخوار فکری و دیگر فرایندهای تفکر ناسازگارانه کاهاش می‌یابد.

در تبیین نقش واسطه‌ای تنظیم هیجانی در پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی براساس تحمل ابهام در دانشجویان می‌توان گفت کروهن ۱۹۸۹ در الگوی بیش‌برانگیختگی-اجتناب فرض می‌کند که افراد ناتوان در تحمل ابهام مستعد در گیر شدن در نگرانی هستند زیرا که تحمل ناپذیری ابهام زنجیره‌ای از نگرانی، جهت‌گیری‌های منفی به مسئله و اجتناب شناختی را راه‌اندازی می‌کند (Osmanagaoğlu, ۲۰۱۸). تحمل ناپذیری ابهام نوعی سوء‌گیری شناختی است که چگونگی ادراک، تفسیر و پاسخ به موقعیت‌های مبهم را در سطح شناختی، هیجانی و رفتاری تحت تأثیر قرار می‌دهد. افرادی که در برابر ابهام تحمل ناپذیرند؛ معتقدند ابهام استرس‌زا و ناراحت‌کننده است؛ ابهام در مورد آینده ناعادلانه است؛ رویدادهای منفی غیرمنتظره‌اند و باید از آن‌ها اجتناب کرد. همچنین ابهام با توانایی فرد برای عمل تداخل می‌کند؛ این افراد در موقعیت‌های مبهم مشکلات کارکرده دارند. آن‌ها همچنین به بیش‌برآورد احتمال رویدادهای پیش‌بینی‌ناپذیر یا منفی تمايل دارند و تفسیرهای تهدید‌کننده‌ای از اطلاعات مبهم دارند.

نتیجه‌گیری

نتایج نشان داد بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان بر اساس ذهن آگاهی و تحمل ابهام با نقش واسطه‌ای انعطاف‌پذیری شناختی و تنظیم هیجانی در دانشجویان پیش‌بینی می‌شود. این پژوهش نیز همچون سایر پژوهش‌ها با محدودیت‌هایی چون استفاده از ابزار خودگزارش‌دهی و استفاده از نمونه-گیری غیرتصادفی و طولانی بودن پرسشنامه‌ها رویرو بود.

² Osmanagaoğlu

می‌کنند. افراد ذهن آگاه هم، به جای واکنش تکانه‌ای به پردازش واقع‌بینانه‌تر رویدادها اقدام می‌کنند و از آنجایی که واقعیات درونی و بیرونی را بدون تحریف ادراک می‌کنند، حوادث را کمتر از آن میزان که ناراحت‌کننده هستند، دریافت و پردازش می‌کنند و توانایی زیادی در مواجه با دامنه گسترده‌ای از تفکرات، هیجان‌ها و تجارب دارند (Dixson, Paliliunas, Belisle, Speelman, Gunnarsson & Shaffer, ۲۰۱۹). در ذهن آگاهی، کنترل و اداره هیجان‌ها، ابعاد جسمی و ذهنی همزمان مد نظر قرار می‌گیرند، فرد به افکار و احساسات خود، آگاهی و حضور ذهن کامل دارد. براساس نظریه کابات زین خودآگاهی افزایش یافته ناشی از ذهن آگاهی به ایجاد تعادل بین هیجان‌های مثبت و منفی، راهبردهای مقابله‌ای در برخورد با چالش‌های زندگی، مدیریت خلق و استرس کمک می‌کند که این پیامدها به ارتقاء سطح ابعاد شناختی- هیجانی و اجتماعی منجر خواهد شد. بدین ترتیب، ذهن آگاهی موجب می‌شود که فرد وابستگی به افکار، موضع گرفتن و برنامه‌های ذهنی از پیش تعیین شده را رها کند و در نتیجه رفتارهای خودکاری را که برای رسیدن به موقعیت‌های لذت‌آور یا فرار از موقعیت‌های دردناک انجام می‌دهد، کنار بگذارد و به رهایی برسد. چنین به نظر می‌رسد که پذیرش بدون قضاوت در جریان آموزش ذهن آگاهی حاصل شد، موجب تسهیل تنظیم هیجانی می‌شود و به فرد اجازه می‌دهد بدون آنکه بیش از اندازه در گیر هیجان‌های خود شود که به شکل راهبردهای تنظیم شناختی ناسازگارانه نظری نشخوار فکری نمود می‌یابد، به شکل واقعی آن‌ها را تجربه و بیان کنند. در طی فرایند ذهن آگاهی بر اثر دست‌یابی به آگاهی و هشیاری و پاسخ‌دهی هدفمند به جای پاسخ‌دهی

¹ Dixon, Paliliunas, Belisle, Speelman, Gunnarsson & Shaffer

Baer, R. A., Smith, G. T., & Allen, K. B. (2004). Assessment of mindfulness by self-report: The Kentucky Inventory of Mindfulness Skills. *Assessment*, 11(3), 191-206. <https://doi.org/10.1177/1073191104268029>

Bitar Z, Rogoza R, Hallit S, Obeid S. (2023). Mindfulness among Lebanese university students and its indirect effect between mental health and wellbeing. *BMC psychology*, 11(1), 114. <https://doi.org/10.1186/s40359-023-01155-w>

Bjureberg J, Gross JJ. (2024). Changing the emotion process: The role of emotion regulation. In *Change in Emotion and Mental Health* (pp. 49-70). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-323-95604-8.00015-0>

Bowins B. (2021). Chapter 19 - Mindfulness-based therapy. In B. Bowins (Ed.), *States and Processes for Mental Health* (pp. 163-174). Academic Press. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/B978-0-323-85049-0.00019-2>

Cupid J, Stewart KE, Sumantry D, Koerner N. (2021). Feeling safe: Judgements of safety and anxiety as a function of worry and intolerance of uncertainty. *Behaviour Research and Therapy*, 147, 103973.

<https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.brat.2021.103973>

Deh Bozorgi Y, Davoodi A. (2020). Mediator role of difficulty in emotion regulation in relation between attachment to parents and social anxiety disorder symptoms in adolescent females [Applicable]. *Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry*, 7(1), 43-56. (In Persian) <http://dx.doi.org/10.52547/shenakht.7.1.43>

Dennis JP, Vander Wal JS. (2010). The Cognitive Flexibility Inventory: Instrument Development and Estimates of Reliability and Validity. *Cognitive Therapy and Research*, 34(3), 241-253. <https://doi.org/10.1007/s10608-009-9276-4>

Dixon MR, Paliliunas D, Belisle J, Speelman RC, Gunnarsson KF, Shaffer JL. (2019). The effect of brief mindfulness training on

لذا در تعیین نتایج احتیاط باید صورت گیرد. براساس نتایج حاصل از پژوهش حاضر به مشاوران و مسئولین دانشگاه پیشنهاد می‌شود دوره‌های آموزش ذهن آگاهی و تنظیم هیجان به صورت کارگاه و همچنین در کلاس‌های درسی برای دانشجویان لیسانس برگزار کنند که متعاقباً موجب قدرت تحمل ابهام و انعطاف‌پذیری شناختی و بهبود بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان می‌شود.

سپاسگزاری

مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری آقای حسین علی دوستی، رشته روانشناسی عمومی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال است. بدین‌وسیله از همه افرادی که در این پژوهش شرکت کردند، همچنین مسئولین دانشگاه آزاد اسلامی که با همکاری خود امکان این پژوهش را فراهم آورند تشکر و قدردانی می‌شود. نویسنده‌گان مقاله حاضر هیچ گونه تضاد منافعی را گزارش نکردند.

Reference

momentary impulsivity. *Journal of Contextual Behavioral Science*, 11, 15-20. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jcbs.2018.11.003>

Egan H, O'hara M, Cook A., Mantzios M. (2022). Mindfulness, self-compassion, resiliency and wellbeing in higher education: a recipe to increase academic performance. *Journal of Further and Higher Education*, 46(3), 301-311. <https://doi.org/10.1080/0309877X.2021.1912306>

Fathi Ashtiani M, heikholislami. (2019). Relationship between Attachment Style and Psychological Well-Being: The Mediating Role of Cognitive Flexibility. *Journal of psychology*, 23(2 (90)), 134-147. (In Persian). SID. <https://sid.ir/paper/54364/en>

- Ghanbari salete, V. (2024). Comparing the effectiveness of psychological toughness training and positive thinking on students' psychological well-being and psychological adjustment (a case study of a military university). *Military management quarterly*, 24(95), 80-117. (In Persian) https://jmm.iranjournals.ir/article_716349.html?1ang=en#:~:text=10.22034/IAMU.2024.2027781.3053
- ghiasabadi farahani, E. Jafari Harandi, R. (2021). Predict Cognitive Flexibility through Social Adjustment and Responsibility among female students. *Social Psychology Research*, 10(40), 135-150. (In Persian). <https://doi.org/10.22034/spr.2021.127718>
- ghobadi, S, Goudarzi M. (2022). Comparison of the effectiveness of couple therapy based on choice theory with couple therapy training with EIS model on marital conflict, action flexibility and marital boredom in infertile women during quarantine due to Covid disease 19. *Journal of Clinical Psychology*, 14(2), 89-106. (In Persian). <https://doi.org/10.22075/jcp.2022.23886.2204>
- Gross JJ , John OP. (2003). Individual differences in two emotion regulation processes: implications for affect, relationships, and well-being. *Journal of personality and social psychology*, 85(2), 348–362. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.85.2.348>
- Hadadi S. Tamannaefar M. (2022). The Comparison of Maladjusted Perfectionism, Maladaptive Cognitive Emotion Regulation and Rumination in Adolescents with High and Low Social Anxiety. *Social Psychology Research*, 12(45), 1-26. (In Persian). <https://doi.org/10.22034/spr.2022.324076.1712>
- Haji Esmaeilou R, Rezayi A, PanahAli A. (2024). The effectiveness of the math lesson package based on Gardner's multiple intelligences on the academic well-being and tolerance of ambiguity of female students. *Rooyesh*. 12(12), 97-106. (In Persian)
URL: <http://frooyesh.ir/article-1-4759-fa.html>
- Hancock J, Mattick K. (2020). Tolerance of ambiguity and psychological well-being in medical training: A systematic review. *Medical education*, 54(2), 125–137. <https://doi.org/10.1111/medu.14031>
- Henriksen D, Gruber, N, Woo L. (2022). Looking to the Future from the Present: A Call for Well-being and Mindfulness in Education. *Journal of Technology and Teacher Education*, 30(2), 145-154. <https://www.learntechlib.org/p/221093/>
- Karami A, Shahmohammadi M. (2023). The Prediction of Happiness in Military Retired Personnels based on Tolerance of Ambiguity and Spiritual Well-being. *Military Psychology*, 14(1), 101-116. (In Persian) <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.25885162.1402.14.53.5.4>
- Kobylińska D, Kusev P. (2019). Flexible Emotion Regulation: How Situational Demands and Individual Differences Influence the Effectiveness of Regulatory Strategies. *Frontiers in psychology*, 10, 72. <https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2019.00072/full>
- Lotfi M, Bahrampouri L, Amini M, Fatemitarbar R, Birashk, B, Entezari M, Shiasy Y. (2019). Persian Adaptation of Emotion Regulation Questionnaire for Children and Adolescents (ERQ-CA) [Research (Original)]. *Journal of Mazandaran University of Medical Sciences*, 29(175), 117-128. (In Persian). URL: <http://jmums.mazums.ac.ir/article-1-12374-en.html>
- McLain, D. (2009). Evidence of the properties of an ambiguity tolerance measure: The multiple stimulus types Ambiguity Tolerance Scale-II (MSTAT-II) 1. *Psychological reports*, 105, 975-988. <https://doi.org/10.2466/PR0.105.3.975-988>
- Merrotsy P. (2020). Tolerance for Ambiguity. In S. Pritzker & M. Runco (Eds.), *Encyclopedia of Creativity* (Third Edition) (pp. 645-648). Academic Press. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/B978-0-12-809324-5.23717-6>
- Narimani F, Heydari S. (2024). Explaining the causal relationship between mindfulness and body image in adolescents: the mediating role of coping strategies. *Rooyesh*. 13(5), 209-218. (In Persian)

Persian)

URL: <http://frooyesh.ir/article-1-5067-fa.html>

Nicol A, Kavanagh PS, Murray K, Mak AS. (2022). Emotion regulation as a mediator between early maladaptive schemas and non-suicidal self-injury in youth. *Journal of Behavioral and Cognitive Therapy*, 32(3), 161-170.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jbct.2022.05.001>

Okun O. (2021). The positive face of human capital, psychological capital, and well-being. In: Information Resources Management Association; editor. Research anthology on changing dynamics of diversity and safety in the workforce. Hershey, PA: Business Science Reference; 2021. <https://doi.org/10.4018/978-1-6684-2405-6.ch013>

Olderbak S, Uusberg A, MacCann, C, Pollak KM, Gross JJ. (2023). The process model of emotion regulation questionnaire: assessing individual differences in strategy stage and orientation. *Assessment*, 30(7), 2090-2114. <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/10731911221134601>

Osmanağaoğlu N, Creswell C, Dodd HF. (2018). Intolerance of Uncertainty, anxiety, and worry in children and adolescents: A meta-analysis. *Journal of Affective Disorders*, 225, 80-90. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2017.07.035>

Qiao L, Xu M, Luo X, Zhang L, Li H, Chen A. (2020). Flexible adjustment of the effective connectivity between the fronto-parietal and visual regions supports cognitive flexibility. *NeuroImage*, 220, 117158. <https://doi.org/10.1016/j.neuroimage.2020.117158>

Ryff, CD. (1989). Happiness Is Everything, Or Is It? Explorations on the Meaning of Psychological Well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57(6), 1069-1081. <https://psycnet.apa.org/buy/1990-12288-001>

Ryff, CD. (2024). The privilege of well-being in an increasingly unequal society. *Current directions in psychological science*, 33(5), 300-307. <https://doi.org/10.1177/09637214241266818>

Sharifiazar K, Namazizadeh M, Mousavi Sadati K, Molanurozi M. (2024). Model of the mediating role of psychological well-being in the causal relationship between sports history and mild cognitive impairment. *Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry*, 11 (1) ,116-131. (In Persian)
<http://dx.doi.org/10.32598/shenakht.11.1.116>

Sulosaari V, Unal E, Cinar FI. (2022). The effectiveness of mindfulness-based interventions on the psychological well-being of nurses: A systematic review. *Applied Nursing Research*, 64, 151565. <https://doi.org/10.1016/j.apnr.2022.151565>

syyed mirzaei S Z, Hatami M, Hobi M B, hasani J. (2022). The role of metacognition, tolerance of ambiguity and psychological flexibility in predicting resilience. *Journal of Psychological Science*. 21(117), 1799-1814. (In Persian). doi:10.52547/JPS.21.117.1799

Vafapoor H, Karami J, Momeni K. (2021). The role of experimental avoidance, emotional regulation difficulties, and body image concern in predicting the probability of suicide among adolescent girls [Research]. *Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry*, 8(2), 88-99. (In Persian). <http://dx.doi.org/10.32598/shenakht.8.2.88>